

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sža/12/2016
Identifikačné číslo spisu:	1015201581
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1015201581.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: G. P. F., nar. XX.XX.XXXX, sýrskej štátnej príslušnosti, trvale bytom X., Sýria, toho času v Útvare policajného zaistenia Medveďov, právne zastúpený: Mgr. Jarmila Karak Várgová, advokátka, s pracoviskom Breštanova 21, 831 01 Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, Pivonková ul. č. 6, 812 72 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-PO-78-25/2015-Ž zo dňa 05.08.2015 v časti o neudelení azylu, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Saz/2/2015-35 zo dňa 8. marca 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Saz/2/2015-35 zo dňa 8. marca 2016 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu ČAS: MU-PO-78-25/2015-Ž zo dňa 05.08.2015 v časti o neudelení azylu z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odporca j e p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 599,60 € titulom trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľa Mgr. Jarmila Karak Várgová, advokátka vedenom v Y. IBAN: Y. do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporcu ČAS: MU-PO-78-25/2015-Ž zo dňa 05.08.2015, ktorým podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“) rozhodol o neudelení azylu navrhovateľovi a súčasne podľa § 13a a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o poskytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi na dobu 1 roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia. Zároveň krajský súd navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že na preukázaní pravdivosti tvrdení má záležať najmä žiadateľovi o azyl a vykonávanie dôkazov na zistenie dôvodov žiadosti o udelenie azylu, ktorých zistenie je podmienkou skutočného zistenia skutkového stavu veci v administratívnom konaní je úlohou odporcu.

Z predložených dokladov a spisového materiálu krajský súd zistil, že odporca si zabezpečil informácie o krajine pôvodu navrhovateľa - Sýrii a pri posudzovaní žiadosti navrhovateľa vychádzal z vnútropolitickej situácie v Sýrii. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia je podľa názoru krajského súdu zrejmé, že navrhovateľ ničím nepreukázal, že by bol v krajine pôvodu prenasledovaný, resp., že by mal dôvodnú obavu z prenasledovania z rasových, alebo náboženských dôvodov, z dôvodu zastávania určitých politických názorov či príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak ako je to uvedené v zákone o azyle. Navrhovateľ v Sýrii nevyvíjal žiadnu činnosť, pre ktorú by mu hrozila akákoľvek perzekúcia zo strany polície, armády, či iných zložiek štátu. Z jeho výpovede je zrejmé, že v krajine pôvodu nemusel čeliť žiadnym problémom zo strany polície. Na základe toho je možné podľa krajského súdu prenasledovanie prostredníctvom štátnych orgánov vylúčiť.

Navrhovateľ bol bežným členom politickej strany BAAS, avšak od roku 2011 sa politicky žiadnym spôsobom neangažoval. Opakované snahy skupiny Al Nusra o získanie navrhovateľa do ich služieb nemožno považovať za prenasledovanie v zmysle zákona o azyle. Poškodenie majetku, ktoré navrhovateľ utrpel, mohlo naplniť skutkovú podstatu trestného činu. Podľa názoru krajského súdu mal navrhovateľ možnosť obrátiť sa v danej veci na príslušné sýrske orgány. Spojitosť medzi zničenou ambulanciou a odmietnutím prác pre skupinu Al Nusra podľa názoru krajského súdu nezakladá dôvod na poskytnutej medzinárodnej ochrany.

Krajský súd ďalej uviedol, že poskytnutie doplnkovej ochrany v časovom rozsahu 1 roka umožňuje sústavne monitorovať vnútropolitickú situáciu v Sýrii a v prípade zhoršenia vnútropolitickej situácie v krajine pôvodu navrhovateľa bude možné opätovne rozhodnúť o prípadnom predĺžení doplnkovej ochrany. Na základe zistenia, že u navrhovateľa neboli splnené zákonné predpoklady pre udelenie azylu podľa § 8 a), b) zákona o azyle konajúci krajský súd dospel k záveru, že odporca rozhodol o neudelení azylu objektívne a v súlade so zákonom, a preto jeho rozhodnutie v časti neudelenia azylu potvrdil ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom podľa § 250q ods. 2 O.s.p.

II.

Odvolaie navrhovateľa

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že rozhodnutie krajského súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Navrhovateľ poukazuje na tvrdenie krajského súdu, že „na pravdivosti tvrdení má záležať najmä žiadateľovi o azyl a vykonanie dôkazov na zistenie dôvodov žiadosti o azyl, ktorých zistenie je podmienkou skutočného zistenia skutkového stavu veci v administratívnom konaní je úlohou odporcu“ a na tvrdenie krajského súdu, že „po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporcu je zrejmé, že žiadateľ ničím nepreukázal, že by bol v krajine prenasledovaný“ uviedol, že navrhovateľovi na preukázaní pravdivosti tvrdení záleží, avšak jeho jediným dôkazom o tom, čo sa mu v krajine pôvodu stalo, je jeho výpoveď. Táto výpoveď je po celý čas konzistentná a je preto nevyhnutné považovať ju za dôveryhodnú. Najvyšší súd SR už judikoval, že nie je povinnosťou žiadateľa o azyl, aby prenasledovanie svojej osoby preukazoval inak než vlastnou výpoveďou. Je povinnosťou správneho orgánu, aby zadovážil potrebné dôkazy na potvrdenie alebo vyvrátenie tvrdení žiadateľa (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sža/49/2014 zo dňa 13.01.2015). Obdobné tvrdenie je možné nájsť aj v čl. 4 ods. 5 kvalifikačnej smernice 2011/95/EÚ zo dňa 13.12.2011.

Navrhovateľ ďalej v odvolaní uviedol, že odporcovi opísal všetky skutočnosti potrebné pre posúdenie

jeho žiadosti o azyl, odporca si dokonca zaobstaral aj potrebné dôkazy, avšak na tieto skutočnosti vo svojom rozhodnutí neprihliadal. Rovnakého pochybenia sa dopustil aj krajský súd, keďže sa nezaoberal správami, ktoré navrhovateľ predložil v opravnom prostriedku ani správami z administratívneho spisu odporcu, na ktoré navrhovateľ odkazoval a poukazoval v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu, čím podľa názoru navrhovateľa došlo k vade, a to rozporu s obsahom spisu.

Navrhovateľ nesúhlasí ani s tvrdením krajského súdu, že „opakované snahy skupiny Al Nusra o jeho získanie do ich služieb nemožno považovať za prenasledovanie v zmysle zákona o azyle. Poškodenie majetku, ktoré navrhovateľ utrpel, mohlo naplniť skutkovú podstatu trestného činu. Navrhovateľ mal možnosť obrátiť sa v danej veci na príslušné sýrske orgány. Spojitosť medzi zničenou ambulanciou a odmietnutím prác pre skupinu Al Nusra podľa názoru súdu nezakladá dôvod na poskytnutej medzinárodnej ochrany.“ Navrhovateľ sa pridrižiava tvrdení uvedených v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu a uvádza, že sa mu vyhrážala teroristická organizácia Al Nusra, ktorá operuje na viacerých územiach v Sýrii. Tým, že mal navrhovateľ v Sýrii väzené postavenie, pretože bol lekár s vlastnou ambulanciou, keby sa nebál o svoj život, nikdy by z krajiny neodišiel. Podľa príručky UNHCR sú lekári a zdravotnícky personál neustále považovaní za najrizikovejšie skupiny. Navrhovateľ svojim odmietnutím jasne vyjadril svoj politický názor, a to, že nebude spolupracovať s teroristami. Vyjadrením nesúhlasu sa stal osobou odporujúcou protivládny silám a tým naplnil jeden z rizikových profilov Príručky UNHCR. S odmietnutím spolupráce priamo súvisela konfiškácia ambulancie navrhovateľa, čo jasne vypovedá o príčinnej súvislosti medzi prenasledovaním a jeho prisudzovaným politickým presvedčením.

Navrhovateľ rovnako nesúhlasí s tvrdením krajského súdu, podľa ktorého sa mal navrhovateľ možnosť obrátiť v danej veci na príslušné sýrske orgány. K uvedenému navrhovateľ uvádza, že opustil krajinu vo februári 2015, kedy sa krajina zmietala vo vojne a nič v krajine nefungovalo, vrátane ochrany civilného obyvateľstva. Dostupné správy hovoria o tom ako sa vláda a provládne organizácie dopúšťajú masakrov proti civilistom. Vzhľadom na uvedené preto nie je možné tvrdiť, že sa navrhovateľ mohol obrátiť na príslušné sýrske orgány, nakoľko tieto nefungujú a sami sa dopúšťajú zločinov proti ľudskosti.

S poukazom na bod 29 Preambuly a čl. 7 kvalifikačnej smernice 2011/95/EÚ zo dňa 13.12.2011 navrhovateľ uvádza, že z dostupných správ, ktoré sú založené v administratívnom spise a aj uvedené v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu, vyplýva, že systém účinnej ochrany príslušných sýrskych orgánov v rozsahu tak, ako to vyžaduje kvalifikačná smernica, neexistuje. Odporca osobitne neskúmal možnosti ochrany navrhovateľa zo strany sýrskych orgánov, len bez ďalšieho konštatoval, že ich mal o ochranu požiadať. Rovnako postupoval aj krajský súd a podľa názoru navrhovateľa takýto postup nemožno považovať za správny.

Navrhovateľ sa nestotožnil s tvrdením krajského súdu ako aj odporcu, že ním prezentované dôvody nie je možné subsumovať pod dôvody uvedené v § 8 zákona o azyle, a teda, že navrhovateľ nespĺňa podmienky pre udelenie azylu. Má za to, že krajský súd na základe neúplného zistenia skutkového stavu veci prípad navrhovateľa nesprávne právne posúdil.

K prenasledovaniu navrhovateľ uviedol, že v prípade návratu má obavy pred prenasledovaním spočívajúcim v použití fyzického alebo psychického násillia vrátane sexuálneho násillia, a to z dôvodu prejavu jeho politického presvedčenia odmietnutím spolupráce s Al Nasra, ako aj z dôvodu, že je lekár a teda spadá do určitej sociálnej skupiny. Zároveň uviedol, že sa obáva zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatrení, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom, v prípade jeho návratu ako neúspešného žiadateľa o azyl. Oprávnenosť jeho obáv potvrdzujú informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, a to jednak tie, ktoré sú založené v administratívnom spise ako aj tie, ktoré doložil v opravnom prostriedku.

K pôvodcovi prenasledovania navrhovateľ poukázal na prenasledovanie zo strany neštátnych aktérov a to zo strany teroristickej organizácie Al Nusra. Táto teroristická organizácia ovláda značné územie Sýrie a štátne orgány nie sú schopné zabezpečiť navrhovateľovi ochranu. Z doložených správ vyplýva aj

skutočnosť, že samotná vláda sa podieľa na prenasledovaní civilistov. Z uvedeného je podľa navrhovateľa zrejmé, že nemožno od neho požadovať, aby žiadal o pomoc príslušné orgány Sýrie. Navrhovateľ je v ohrození zo strany štátnych orgánov aj ako neúspešný žiadateľ o azyl.

Ako dôvody prenasledovania v prípade návratu do krajiny pôvodu navrhovateľ uviedol jeho vyjadrenie politického presvedčenia proti teroristickej organizácii odmietnutím spolupráce, skutočnosť, že je lekár, pričom lekári spadajú medzi najrizikovejšie skupiny obyvateľov a skutočnosť, že by bol neúspešným žiadateľom o azyl.

Objektívnosť obáv je podľa navrhovateľa preukázaná verejne dostupnými informáciami o krajine pôvodu navrhovateľa, vyjadrením a dôkazmi prezentovanými navrhovateľom, či informáciami doloženými v oprávnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu a aj v odvolaní proti rozsudku krajského súdu. UNHCR považuje osoby, ako je navrhovateľ, za osoby spĺňajúce podmienku prenasledovania a odporúča takýmto osobám udeliť azyl.

Z uvedených dôvodov navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu v časti o neudelení azylu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. Pre prípad úspechu si uplatnil trovy konania.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

K podanému odvolaniu sa vyjadril odporca tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. S tvrdením navrhovateľa, že tým, že odmietol pracovať ako lekár pre ozbrojenú skupinu Al Nusra, mal vyjadriť svoje politické presvedčenie odporca nesúhlasí. Odporca uviedol, že navrhovateľ hovoril o celkovej zlej bezpečnostnej situácii, ako aj skutočnosti, že mu v podstate ozbrojenci zhabali všetko vybavenie ambulancie, čo znemožnilo ďalší výkon jeho lekárskeho povolania. Skutočnosť, že nepociťoval skutočnú obavu z návratu do krajiny pôvodu vyjadril tým, že keď bol po neoprávnenom vstupe na územie SR políciou zadržaný, v zápisnici k podaniu vysvetlenia prejavil záujem vrátiť sa späť do krajiny pôvodu. V Sýrii ostala žiť jeho manželka aj jeho štyri deti, ktoré tam navštevujú školy (bod 21 dotazníka). Pokiaľ sa navrhovateľ odvoláva na článok 8 ods. 2 kvalifikačnej smernice (Smernice Rady EÚ 2011/95/EÚ z 13.12.2011), ide o demonštratívny výpočet správ a nemožno ho vykladať ako „*conditio sine qua non*“ pre posúdenie aktuálnej situácie v krajine pôvodu.

Rovnako ako neopodstatnenú vyhodnotil odporca námietku, že pri posudzovaní žiadosti navrhovateľa nebola zohľadnená príručka UNHCR pre posudzovanie medzinárodnej ochrany s ohľadom na ľudí, utekajúcich zo Sýrskej arabskej republiky z roku 2013, zverejnená 27.02.2014, nakoľko stanovisko v nej uvedené hovorí o pravdepodobnosti potreby udelenia azylu pre oponentov režimu v Sýrii, čo však nie je prípad navrhovateľa. Táto príručka hodnotí stav v krajine v roku 2013 a vzhľadom na zmenu situácie v Sýrii je aktuálne nepoužiteľná. Všetky skutočnosti uvádzané navrhovateľom boli komplexne a objektívne vyhodnotené, pričom v jeho prípade neboli preukázané dôvody na udelenie azylu.

Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na skutočnosť, že bude po návrate prenasledovaný štátnymi orgánmi, keďže požiadal v zahraničí o udelenie azylu, ani táto jeho obava nie je opodstatnená, nakoľko slovenské štátne orgány neinformujú krajinu pôvodu navrhovateľa o dôvodoch jeho vyhostenia z územia SR. K námietke nedostatočne zisteného skutkového stavu odporca uvádza, že povinnosť zistiť skutkový stav vecí podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré navrhovateľ (žiadateľ o azyl) v priebehu správneho konania uvedie. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia. V oprávnom prostriedku podľa názoru odporcu navrhovateľ neuvádza také skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu posudzovaného rozhodnutia.

Odporca ďalej uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdeniami navrhovateľa o tom, že bol prenasledovaný z

dôvodov uvedených v § 8 ods. 1 zákona o azyle a zastáva názor, že v jeho prípade nebola preukázaná reálna opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak, ako to vyplýva zo Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zo zákona o azyle.

V dôsledku prebiehajúcej občianskej vojny v Sýrii a všeobecne nepriaznivej bezpečnostnej situácie v krajine boli zistené skutočnosti, pre ktoré sa nemôže vrátiť do krajiny pôvodu. Navrhovateľ by mohol byť v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený vážnemu bezpráviu v zmysle § 2 písm. f) zákona o azyle a z toho dôvodu mu bola predmetným rozhodnutím migračného úradu poskytnutá doplnková ochrana. Pokiaľ ide o dôvody odvolania navrhovateľa ide o rovnaké dôvody, na základe ktorých už podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky migračného úradu zo dňa 05.08.2015.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca rozhodnutím ČAS: MU-PO-78-25/2015-Ž zo dňa 05.08.2015, ktorým navrhovateľovi neudelil azyl a poskytol doplnkovú ochranu uviedol, že navrhovateľ po nelegálnom príchode na územie Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) dňa 12.05.2015 pred pracovníkmi ÚPZC v Medveďove požiadal o udelenie azylu z dôvodu, že sa nechce vrátiť do domovskej krajiny, nakoľko sa bojí o svoj život. Počas pohovoru navrhovateľ uviedol, že je lekár so špecializáciou na interné lekárstvo. Študoval v Bukurešti na lekárskej fakulte. V Aleppe pracoval ako lekár na viacerých pozíciách a rovnako pracoval vo svojej vlastnej ambulancii. O udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany žiada preto, že bol vystavený priamej vyhrážke zabitia zo strany ozbrojenej skupiny známej ako Al Nusra, pretože je lekár a tí sú v Sýrii ozbrojenými skupinami vyhľadávaní. Navrhovateľa mala opakovane kontaktovať Al Nusra, ktorá od neho požadovala spoluprácu. Táto militantná ozbrojená skupina pôsobí vo viacerých regiónoch Sýrie. Príslušníci tejto skupiny, ktorí navštívili žiadateľa v jeho ambulancii chceli, aby pracoval ako lekár v nemocnici, ktorú táto skupina prevádzkuje. Od prvého kontaktu s navrhovateľom, kedy spoluprácu prvýkrát odmietol, nemal v priebehu 2-3 týždňov s touto skupinou nijaký problém. Až následne, keď ho navštívili v jeho ambulancii dvaja ozbrojení muži, ktorí sa predstavili ako príslušníci Al Nusra, vtedy po druhýkrát odmietol spolupracovať s touto skupinou. Muži, ktorí ho kontaktovali, odišli s tým, že svojmu veleniu budú tlmočiť jeho nezáujem o spoluprácu. Na druhý deň mu volal majiteľ priestorov, od ktorého si prenajímal priestory ambulancie, a oznámil mu, že do jeho ambulancie prišli príslušníci skupiny Al Nusra a všetky veci z nej vzali. Navrhovateľ sa do ambulancie už nevrátil, túto informáciu dostal telefonicky a následne sa rozhodol odísť z krajiny pôvodu.

Odporca posúdil skutočnosti uvedené žiadateľom a podľa jeho názoru navrhovateľ ničím nepreukázal, že by bol v krajine pôvodu prenasledovaný, resp. že by mal dôvodnú obavu z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodu zastávania určitých politických názorov, či príslušnosti k určitej sociálnej skupine ako je definované v zákone o azyle. Voči navrhovateľovi nebolo vyvíjané závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie jeho základných ľudských práv. Nebol vystavený fyzickému alebo psychickému násiliu, vrátane sexuálneho násillia, neboli voči nemu uplatňované zákonné, správne, policajné alebo súdne opatrenia vykonávané diskriminačným spôsobom, ani mu nebola odmietnutá súdna ochrana. Nikdy nebol neprimerane, či diskriminačne trestaný. Navrhovateľ nevyvíjal v Sýrii žiadnu činnosť, pre ktorú by mu tam hrozila akákoľvek perzekúcia zo strany polície, armády či iných zložiek štátu, čo v rámci pohovoru potvrdil, keď uviedol, že žiadne takéto problémy v Sýrii nemal. Práve naopak ako lekár mal status váženého člena sýrskej spoločnosti. Z jeho výpovede je zrejmé, že v krajine pôvodu nečelil absolútne žiadnym problémom zo strany polície, armády či iných zložiek štátu. Preto na základe vyššie uvedeného vyplýva, že navrhovateľ v krajine pôvodu nečelil žiadnemu prenasledovaniu zo strany štátnych orgánov.

Obdobne odporca konštatoval, že navrhovateľ nečelil žiadnemu konaniu ani zo strany neštátnych pôvodcov, ktoré by mohlo byť považované za prenasledovanie v zmysle § 2 písm. d), písm. e) bod 3 zákona o azyle. Opakované snahy skupiny Al Nusra o získanie navrhovateľa do svojich služieb mohol

navrhovateľ vnímať negatívne, avšak nemožno ich charakterizovať ako prenasledovanie v zmysle zákona o azyle. Aj sám navrhovateľ potvrdil, že po prvom odmietnutí spolupráce nemal so skupinou žiadny problém a okrem majetkovej škody v zničenej ambulancii neutrpel žiadnu ujmu. Poškodenie, resp. zničenie majetku navrhovateľa, ktoré utrpel, mohlo naplniť skutkovú podstatu trestného činu, ktorým sa však zaoberá právo trestné a v žiadnom prípade nie právo azylové. Navrhovateľ mal možnosť sa v danej veci obrátiť na príslušné sýrske orgány. Navyše informáciu o zničení ambulancie sa dozvedel iba sprostredkovanne. Spojitosť medzi zničenou ambulanciou a odmietnutím práce pre Al Nusra odporca nevyvylúčil, avšak ani jedna zo spomenutých skutočností nezakladá dôvod na poskytnutie medzinárodnej ochrany. Navrhovateľ sa vôbec nepokúsil o vnútroštátnu formu riešenia svojich problémov, čo je jedným z predpokladov pre udelenie štatútu utečenca.

Odporca uviedol, že v prípade navrhovateľa nebolo preukázané prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle.

Vzhľadom na to, že neboli u navrhovateľa splnené dôvody na udelenie azylu, odporca súčasne posúdil, či menovaný spĺňa dôvody na poskytnutie doplnkovej ochrany uvedené v § 13a a § 13b zákona o azyle. Zo skutočností obsiahnutých v spise dospel odporca k záveru, že v prípade nedobrovoľného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu, by mohol byť skutočne vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, a preto bolo potrebné poskytnúť navrhovateľovi doplnkovú ochranu na území SR.

Odporca poukázal na to, že za účelom posúdenia žiadosti navrhovateľa boli využité najmä informácie Odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce č. p. MU-ODZS-2015/000035-045 z 17.06.2015, č. MU-ODZS-2015/000035-033 z 16.03.2015, č. MU-ODZS 2015/000035-037 z 12.05.2015 a č. MU-ODZS-2015/000035-050 zo 20.07.2015 a tiež materiál vypracovaný Úradom vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov týkajúci sa posudzovania medzinárodnej ochrany pri osobách utekajúcich zo Sýrie z októbra 2014.

Vzhľadom na to, že navrhovateľ nesplnil podmienky pre udelenie azylu, uvedené v § 8 alebo v § 10 zákona o azyle, neudelil sa mu azyl na území SR. Súčasne sa mu však podľa § 13a a § 20 ods. 4 zákona o azyle poskytla doplnková ochrana na dobu jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu v časti o neudelení azylu je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.06.2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nesplňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov alebo osobe, ktorej bol zverený do osobnej starostlivosti, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

Podľa § 13a ods. 1 zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b ods. 1 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov alebo osobe, ktorej bol zverený do osobnej starostlivosti, ak s tým cudzinec, ktorému sa poskytla doplnková ochrana, vopred písomne súhlasí.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; to neplatí, ak sa rozhodne o neudelení azylu a cudzinec už má poskytnutú doplnkovú ochranu podľa § 13a alebo udelený azyl.

Podľa § 2 písm. d) zákona o azyle na účely tohto zákona sa rozumie prenasledovaním závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v

1. použítí fyzického alebo psychického násillia vrátane sexuálneho násillia,
2. zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatreniach, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom,
3. odmietnutí súdnej ochrany, ktoré vedie k neprimeranému alebo diskriminačnému potrestaniu,
4. neprimeranom alebo diskriminačnom trestnom stíhaní alebo treste,
5. trestnom stíhaní alebo treste za odmietnutie výkonu vojenskej služby v čase konfliktu, ak by výkon vojenskej služby zahŕňal trestné činy alebo činy uvedené v § 13 ods. 2,
6. konaní namierenom proti osobám určitého pohlavia alebo proti deťom.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a poskytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi. Navrhovateľ napadol tú časť rozhodnutia, ktorá sa týkala neudelenia azylu, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj rozhodnutie odporcu v napadnutej časti, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu namietal, že krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľ namietal tvrdenie odporcu ako aj krajského súdu, podľa ktorého „na preukázanie pravdivosti tvrdení má záležať najmä žiadateľovi o azyl a vykonávanie dôkazov na zistenie dôvodov žiadosti o udelenie azylu, ktorých zistenie je podmienkou skutočného zistenia skutkového stavu veci v administratívnom konaní je úlohou odporcu“ ako aj tvrdenie, že „...po preskúmaní napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že žiadateľ ničím nepreukázal, že by bol v krajine pôvodu prenasledovaný...“ Uvedenú námietku vyhodnotil najvyšší súd ako dôvodnú. K veci je potrebné uviesť, že vo veciach medzinárodnej ochrany zohráva mimoriadne dôležitú úlohu dôveryhodnosť výpovede žiadateľa o azyl a v tomto kontexte i jeho vlastná celková dôveryhodnosť. Pravdivosť tvrdení žiadateľa a dôveryhodnosť jeho osoby sú základom, z ktorého je v azylovom konaní nutné vychádzať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v skoršej judikatúre (rozsudok NS SR sp. zn. 1Sž/10/2013 zo dňa 09.04.2013) uviedol, že nie je povinnosťou žiadateľa o azyl, aby prenasledovanie svojej osoby preukazoval inými dôkaznými prostriedkami než vlastnou dôveryhodnou výpoveďou.

Odvolací súd poukazuje aj na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Sž/73/2008 zo dňa 27. mája 2008, v ktorom uviedol, že „dôveryhodnosť osoby žiadateľa odporca posudzuje vzhľadom na nedostatok listinných dokladov a dokumentov, ktorými by preukázal svoju totožnosť, resp. ktorými by preukázal pravdivosť svojich tvrdení o prenasledovaní v krajine pôvodu v nadväznosti na celkové správanie navrhovateľa v priebehu administratívneho konania. Na preukázanie pravdivosti tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o azyl, preto jeho vyhlásenia musia byť ucelené a rozumné, nesmú protirečiť všeobecne známym faktom o krajine pôvodu a svojim konaním nesmie zadávať dôvod na spochybňovanie dôveryhodnosti svojej osoby.“

Je naopak povinnosťou správneho orgánu, aby v pochybnostiach zhromaždil všetky dostupné dôkazy, ktoré dôveryhodnosť výpovede žiadateľa o azyl vyvracajú alebo spochybňujú.

Rovnako nie je povinnosťou žiadateľa o azyl svoje obavy z prenasledovania podradiť pod konkrétny dôvod v zmysle zákona o azyle. To je úlohou posúdenia správneho orgánu.

Pokiaľ sa teda žiadateľ o azyl teda po celú dobu konania vo veci medzinárodnej ochrany drží jednej deľovej línie, jeho výpoveď je možné i napriek drobným nezrovnalostiam označiť za konzistentnú a za súladnú s dostupnými informáciami o krajine pôvodu, potom je potrebné z takejto výpovede vychádzať. Najvyšší súd poukazuje na rozsudok sp. zn. 1Sž/4/2012 zo dňa 28.02.2012, v ktorom uviedol, že „posudzovanie dôveryhodnosti žiadateľa o udelenie azylu je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu a úvah odporcu o osobnosti žiadateľa s prihliadnutím k miere reálnosti, resp. vierohodnosti ním tvrdených dôvodov odchodu z krajiny pôvodu v konfrontácii so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu. Rozhodujúcimi pre záver o nedôveryhodnosti žiadateľa nemôžu byť len niektoré nepatrné nezrovnalosti alebo len omylom vysvetlené nejasnosti v tvrdeniach žiadateľa, ale zásadné rozpory vo výpovediach, ktoré správny orgán rozpozná.“

Týmito požiadavkami sa odporca riadil len čiastočne. Hoci výpoveď navrhovateľa nepovažoval za nedôveryhodnú, jeho tvrdeniami o strachu z prenasledovania za to, že odmietol spolupracovať s teroristickou organizáciou Al Nusra sa nezaoberal a nedal odpoveď na otázku, či navrhovateľom vyjadrené obavy by obstáli v praktickom živote v krajine jeho pôvodu.

Odvolací súd vytýka odporcovi, že nevykonával dostatočným spôsobom dokazovanie ohľadne možného prenasledovania navrhovateľa v krajine pôvodu zo strany teroristickej skupiny Al Nusra. V správe z Odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce č. p. MU-ODZS-2015/000035-045 z 17.06.2015 je ku skupine Al Nusra uvedené iba, že operuje v meste Aleppo, ktoré je miestom trvalého pobytu navrhovateľa v krajine pôvodu, a jeho okolí, ale nemá nad mestom úplnú kontrolu. Z rozhodnutia odporcu žiadnym spôsobom nevyplýva ako sa odporca vysporiadal z činnosťou teroristickej skupiny Al

Nusra a aké možné prenasledovanie hrozí navrhovateľovi za odmietnutie spolupráce s touto teroristickou skupinou.

V súvislosti s teroristickou skupinou Al Nusra odvolací súd poukazuje aj na nesprávne vyhodnotenie záveru odporcu, že opakované snahy tejto skupiny o získanie služieb navrhovateľa nemožno považovať za prenasledovanie. Zo spisového materiálu vyplýva, že navrhovateľ bol dva razy oslovený s ponukou na spoluprácu s teroristickou organizáciou Al Nusra, nakoľko potrebujú lekára. Od prvého kontaktu s navrhovateľom, kedy spoluprácu prvýkrát odmietol, nemal v priebehu 2-3 týždňov s touto skupinou nijaký problém. Následne ho opäť navštívili dvaja ozbrojení muži v jeho ambulancii a navrhovateľ po druhýkrát odmietol spolupracovať s touto skupinou. Muži, ktorí ho kontaktovali odišli s tým, že svojmu veleniu budú tlmočiť jeho nezáujem o spoluprácu. Na druhý deň mu volal majiteľ priestorov, od ktorého si prenajímal priestory ambulancie, a oznámil mu, že do jeho ambulancie prišli príslušníci skupiny Al Nusra a všetky veci z nej vzali. Odporca pri hodnotení tohto konania však neposúdil situáciu, kedy by prípadné pristúpenie navrhovateľa na spoluprácu predstavovalo vyjadrenie súhlasu s činnosťou (politikou) tejto teroristickej organizácie. Navrhovateľ to však opakovane odmietol a následkom tohto odmietnutia bolo skonfiškovanie vecí z jeho ambulancie. Odmietnutím spolupráce vyjadril navrhovateľ svoj postoj, a to, že nebude spolupracovať s teroristami. Preto, s poukazom na uvedené, sa najvyšší súd stotožnil s názorom navrhovateľa, podľa ktorého odporca dospel k nesprávnemu záveru, keď opakované snahy tejto skupiny o získanie služieb navrhovateľa nepovažoval za prenasledovanie.

Odvolací súd nesúhlasí s názorom krajského súdu, podľa ktorého si prípadné škody na majetku navrhovateľ mohol uplatniť na príslušných štátnych orgánoch v krajine pôvodu. Z dostupných správ vyplýva, že v krajine pôvodu navrhovateľa je vojna a konflikt je charakterizovaný porušovaním medzinárodného humanitárneho práva a porušovaním ľudských práv, úplne bez ohľadu na humanitu. Zo situácie v krajine pôvodu je tak zrejmé, že v krajine nič nefunguje, vrátane ochrany civilného obyvateľstva. Zo správ doložených v administratívnom spise vyplýva, že v súčasnej situácii nie je možné sa v Sýrii účinne a efektívne obracať na štátne orgány za účelom ochrany svojich práv. Odporca, ako aj krajský súd, v rozhodnutiach nevenovali osobitnú pozornosť posúdeniu, či štátne orgány sú napriek situácii v krajine pôvodu navrhovateľa schopné mu zaistiť potrebnú ochranu. Z uvedeného hľadiska je možné považovať tvrdenie odporcu a krajského súdu, aby sa navrhovateľ obrátil na štátne orgány v Sýrii za nepresvedčivé. Najvyšší súd dodáva, že za prenasledovanie podľa § 8 zákona o azyle je nutné považovať také ohrozenie života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou.

O udelení, resp. neudelení azylu rozhoduje odporca a v prvom rade odporca musí vykonať náležité dokazovanie zamerané na posúdenie dôvodnosti žiadosti navrhovateľa o azyl. Nevykonaním dôkazov, ktoré boli založené do administratívneho spisu odporcu totiž odporca nezistil dostatočne skutkový stav veci. Preto bude jeho úlohou v ďalšom konaní zaoberať sa situáciou v krajine pôvodu navrhovateľa nie len z hľadiska správ, ktorými odporca disponoval v čase rozhodovania o žiadosti o azyl, ale prípadne aj doplniť dokazovanie o ďalšie skutočnosti týkajúce sa teroristickej skupiny Al Nasru a ich možné spôsoby prenasledovania.

Najvyšší súd podotýka, že podľa bodu 28. Posúdenia medzinárodnej ochrany s ohľadom na ľudí utekajúcich zo Sýrskej arabskej republiky z októbra 2014 a podľa Príručky UNHCR lekári patria medzi rizikové profily, ktorí budú pravdepodobne potrebovať medzinárodnú ochranu v zmysle Dohovoru z roku 1951. Z informácií Odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce č. p. MU-ODZS-2015/000035-045 z 17.06.2015 a č. MU-ODZS-2015/000035-033 z 16.03.2015 vyplýva, že v Sýrii dochádza k systematickým útokom na zdravotnú starostlivosť a na zamestnancov zdravotnej starostlivosti, vrátane útokov na poľné a oficiálne nemocnice, ambulancie, lekárov, zdravotné sestry a záchranárov.

Najvyšší súd na tomto mieste považuje za dôležité zdôrazniť, že konanie o medzinárodnej ochrane je špecifické tým, že je v ňom často nutné rozhodovať za situácie dôkaznej núdze (pozri rozsudky Najvyššieho správneho súdu z 26.02.2008, č. j. 2 AZS 100/2007 - 64 , a z 27.03.2008 , č. j. 4 AZS 103/2007 - 63 , či rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.07.2014 sp. zn. 1Sž/17/2014), že ide o

prospektívne rozhodovania (t. j. posudzuje sa opodstatnenie strachu z prenasledovania či riziko vážneho bezprávia v budúcnosti) a že nesprávne rozhodnutie má pre sťažovateľa obzvlášť závažné dôsledky.

Týmto špecifikám konanie o medzinárodnej ochrane zodpovedá aj štandard a rozloženie dôkazného bremena, ktoré sú vychýlené v prospech žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Pokiaľ ide o bremeno tvrdenia v konaní vo veci medzinárodnej ochrany, to zaťažuje žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Je nesporné, že ak by sťažovateľ ani nenamietal skutočnosti svedčiace o tom, že došlo, alebo že by potenciálne mohlo dôjsť, k zásahu do jeho ľudských práv v zmysle ustanovenia § 8 zákona o azyle, potom nie je potrebné sa situáciou v jeho krajine pôvodu do detailu zaoberať.

V prípade, že žiadateľ o udelenie medzinárodnej ochrany však uvádza skutočnosti podraditeľné pod taxatívny výpočet dôvodov pre udelenie azylu v zmysle ustanovenia § 8 zákona o azyle, potom je potrebné žiadateľom uvádzané skutočnosti konfrontovať so zisteniami týkajúcimi sa politického prostredia v krajine pôvodu žiadateľa.

Pokiaľ ide o bremeno dôkazné, to je už výraznejšie rozložené medzi žiadateľom o medzinárodnú ochranu a správny orgán. Preukazovať jednotlivé fakty je povinný primárne žiadateľ, avšak správny orgán je povinný zabezpečiť k danej žiadosti o medzinárodnú ochranu maximálne možné množstvo dôkazov a informácií, a to ako tých, ktoré vyvracajú tvrdenie žiadateľa, ako aj tých, ktoré ich podporujú.

V mnohých prípadoch však musí správny orgán rozhodovať za dôkaznej núdze, t. j. vtedy, keď nie je ani žiadateľ ani správny orgán schopný doložiť, či vyvrátiť určitú skutočnosť, či tvrdenie žiadnym presvedčivým dôkazom, v takých prípadoch zostáva jediným dôkazným prostriedkom výpoveď žiadateľa a kľúčovým faktorom sa stáva posúdenie celkovej vierohodnosti žiadateľa a pravdepodobnosti, že k udalosti tak, ako žiadateľ vypovedal, naozaj došlo.

Ak uvedie žiadateľ o udelenie azylu v priebehu správneho konania skutočnosti, ktoré by mohli nasvedčovať záveru, že opustil krajinu pôvodu pre niektorý z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle, je povinnosťou správneho orgánu viesť zisťovanie skutkového stavu takým spôsobom, aby boli odstránené nejasnosti o žiadateľových skutočných dôvodoch odchodu z krajiny pôvodu.

Správny orgán vo veciach medzinárodnej ochrany nesie zodpovednosť za náležité zistenie reálií o krajine pôvodu. Špecifikom konania vo veci medzinárodnej ochrany je rovnako zásada, že pri splnení daných podmienok sa uplatňuje pravidlo „v prípade pochybností v prospech žiadateľa o medzinárodnú ochranu“ („benefit of doubt“). Ak sú dané skutočnosti, na základe ktorých možno predpokladať, že k porušeniu základných ľudských práv a slobôd žiadateľov o azyl došlo, alebo mohlo by vzhľadom na postavenie žiadateľa v spoločnosti, s prihliadnutím na jeho presvedčenie, názorom, správanie atď., dôjsť, a správny orgán nemá dostatok dôkazov o tom, že to tak nebolo, alebo nemohlo by v budúcnosti byť, potom tieto skutočnosti musí správny orgán v situácii dôkaznej núdze zohľadniť, a to v prospech žiadateľa o azyl.

Odporca preto v ďalšom konaní zaujme stanovisko k navrhovateľom tvrdenej obave, ktorú uvádza od samého začiatku administratívneho konania a posúdi ju so situáciou v krajine pôvodu navrhovateľa aj v kontexte Posúdenia medzinárodnej ochrany s ohľadom na ľudí utekajúcich zo Sýrskej arabskej republiky z októbra 2014 ako aj Príručky UNHCR.

V ďalšom konaní bude podľa názoru Najvyššieho súdu potrebné, aby odporca rozhodol o udelení/neudelení azylu po doplnení dokazovania uvedeným smerom a po zvážení všetkých vyššie uvedených skutočností.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru o potrebe zmeny rozsudku krajského súdu podľa § 220 OSP tak, že rozhodnutie odporcu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s §

224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že navrhovateľovi, ktorý mal vo veci úspech, priznal náhradu trov prvostupňového konania v celkovej výške 448,02 € a náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 151,58 €. Náhrada trov prvostupňového konania pozostáva z náhrady za: 1. príprava a prevzatie veci vo výške 139,83 €, 2. podanie opravného prostriedku vo výške 139,83 €, 3. účasť na pojednávaní konanom dňa 08.03.2016 vo výške 143 €, 4. režijný paušál vo výške 16,78 € (2 x 8,39 €), 5. režijný paušál vo výške 8,58 € (1 x 8,58 €).

Náhrada trov odvolacieho konania pozostáva z náhrady: 1. podanie odvolania vo výške 143 €, 2. režijný paušál vo výške 8,58 € (1 x 8,58 €).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.